

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2015)0065

Serbiaa koskeva vuoden 2014 edistymiskertomus

Euroopan parlamentin päätöslauselma 11. maaliskuuta 2015 Serbiaa koskevasta vuoden 2014 edistymiskertomuksesta (2014/2949(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 19. ja 20. kesäkuuta 2003 pidetyn Thessalonikin Eurooppa-neuvoston kokouksen puheenjohtajan päätelmät, jotka koskevat Länsi-Balkanin maiden mahdollista liittymistä Euroopan unioniin,
- ottaa huomioon Serbian Eurooppa-kumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista sekä päätöksen 2006/56/EY¹ kumoamisesta 18. helmikuuta 2008 tehdyn neuvoston päätöksen 2008/213/EY,
- ottaa huomioon 12. lokakuuta 2011 annetun komission lausunnon Serbian esittämästä Euroopan unionin jäsenhakemuksesta (SEC(2011)1208),
- ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden ja Serbian tasavallan välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen (SAA-sopimus), joka tuli voimaan 1. syyskuuta 2013;
- ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 (1999), Kansainvälisen tuomioistuimen 22. heinäkuuta 2010 antaman neuvoa-antavan lausunnon Kosovon yksipuolisen itsenäisyysjulistuksen kansainvälisen oikeuden mukaisuudesta ja YK:n yleiskokouksen 9. syyskuuta 2010 antaman päätöslauselman A/RES/64/298, jossa hyväksyttiin lausunnon sisältö ja pidettiin myönteisenä EU:n valmiutta helpottaa Serbian ja Kosovon välistä vuoropuhelua,
- ottaa huomioon EU:n ja Serbian parlamentaarisen vakautus- ja assosiaatiovaliokunnan 26. ja 27. marraskuuta 2014 pidetyssä toisessa kokouksessa annetun julkilausuman ja suositukset,
- ottaa huomioon 28. kesäkuuta 2013 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät,

¹ EUVL L 80, 19.3.2008, s. 46.

- ottaa huomioon komission 8. lokakuuta 2014 antaman Serbiaa koskevan vuoden 2014 edistymiskertomuksen (SWD(2014)0302),
 - ottaa huomioon 16. joulukuuta 2014 annetut yleisten asioiden neuvoston päätelmät,
 - ottaa huomioon 16. tammikuuta 2014 antamansa päätöslauselman Serbiaa koskevasta vuoden 2013 edistymiskertomuksesta¹,
 - ottaa huomioon 27. marraskuuta 2014 antamansa päätöslauselman Serbiasta: sotarikoksista syytetyn Šešeljin tapaus²,
 - ottaa huomioon David McAllisterin työn Serbiaa käsittelevänä ulkoasiainvaliokunnan pysyvänä esittelijänä,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Eurooppa-neuvosto päätti 28. kesäkuuta 2013 käynnistää liittymisneuvottelut Serbian kanssa; ottaa huomioon, että hallitustenvälinen konferenssi (HVK) kokoontui ensimmäistä kertaa 21. tammikuuta 2014;
 - B. toteaa, että komissio arvioi vuoden 2014 erityiskertomuksessa sitä, miten Serbia on edistynyt unioniin yhdentymisessä ja miten se on pyrkinyt täyttämään Kööpenhaminan kriteerit ja vakautus- ja assosiaatioprosessin ehdot;
 - C. katsoo, että Serbiaa, kuten jokaista EU:n jäsenyyttä hakevaa maata, on tarkasteltava sen mukaan, miten ansiokkaasti se pystyy täyttämään ja panemaan täytäntöön yhteiset kriteerit sekä noudattamaan niitä, ja toteaa, että tarvittavien uudistusten toteuttamisen nopeus ja laatu määrittävät liittymisaikataulun;
 - D. toteaa, että oikeusvaltion periaate on keskeisellä sijalla unionin laajentumispolitiikassa;
 - E. ottaa huomioon, että komissio on korostanut tarvetta vahvistaa talouden hallintaa, oikeusvaltiota ja hallinnollisia valmiuksia kaikissa Länsi-Balkanin maissa;
 - F. toteaa, että Serbia on toteuttanut merkittäviä toimia normalisoidakseen suhteensa Kosovoon, minkä tuloksena 19. huhtikuuta 2013 tehtiin ensimmäinen sopimus, jossa käsitellään suhteiden normalisoimista koskevia periaatteita; toteaa, että tarvitaan pikaisesti lisätoimia, jotta kaikki näiden kahden maan väliset ongelmat voitaisiin ratkaista;
 - G. ottaa huomioon, että hyvät naapuruussuhteet ovat keskeisellä sijalla kaikkien maiden onnistuneessa yhdentymisessä Euroopan unioniin, ja katsoo, että kahdenvälisiä kysymyksiä olisi käsiteltävä liittymisprosessissa neuvottelukehyksen mukaisesti rakentavassa naapuruuden hengessä ottaen huomioon EU:n yleiset edut ja arvot; ottaa huomioon, että Serbian ja sen naapurien välisessä historiallisessa sovintoprosessissa on otettu tärkeitä askelia;
 - H. toteaa, että vähemmistöjen suojelua koskevan lainsäädäntökehyksen toteutuminen on turvattava täysin erityisesti koulutuksen, kielten käytön ja vähemmistökielillä saatavilla olevien tiedotusvälineiden ja uskonnollisten toimitusten alalla;

¹ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0039.

² Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2014)0065.

- I. toteaa, että Serbian vuoden 2015 Etyjin puheenjohtajuus osuu ajankohtaan, jolloin Itä-Ukrainan konflikti jatkuu ja jolloin Etyj viettää Helsingin päätösasiakirjan hyväksymisen 40-vuotispäivää;
1. pitää myönteisenä, että liittymisneuvottelut käynnistettiin virallisesti 21. tammikuuta 2014 pidetyssä EU:n ja Serbian ensimmäisessä HVK:ssa ja että Serbian hallitus on osoittanut olevansa hyvin valmistautunut ja sitoutunut EU:n säännösten tarkasteluun;
2. pitää myönteisenä, että parlamenttivaaleja aikaistettiin, ja toteaa, että kansainväliset tarkkailijat antoivat niistä myönteisen arvion; kehottaa viranomaisia ottamaan täysipainoisesti huomioon suositukset, joita viimeisin Etyjin/ODIHRin vaalitarkkailuryhmä ja sitä edeltäneet ryhmät ovat antaneet;
3. korostaa, että EU:n ja Serbian SAA-sopimuksen täytäntöönpano on edistynyt ja että täytäntöönpanon parantaminen on tärkeää; korostaa, että SAA-sopimus muodostaa yleiskehyksen Serbian ja unionin yhteistyön tehostamiselle;
4. pitää myönteisenä, että Serbian uusi hallitus on osoittanut sitoutuneensa Euroopan yhdentymisprosessiin ja kehottaa Serbiaa päättäväisesti toteuttamaan systeemiä ja sosioekonomisia uudistuksia; tähdentää, että lainsäädännön ja toimintalinjojen perinpohjainen täytäntöönpano on yksi tärkeimmistä yhdentymisprosessin onnistumista koskevista ilmaisimista; kehottaa Serbiaa parantamaan uuden lainsäädännön ja uusien toimintalinjojen täytäntöönpanon suunnittelua, koordinoitua ja valvontaa; korostaa tarvetta lisätä liittymisprosessin osallistavuutta ja avoimuutta; korostaa, että Serbian on edelleen edistytävä ensisijaisen uudistuksensa eli oikeusvaltion luomisen toteuttamisessa;
5. katsoo, että neuvottelulukujen avaamisessa olisi otettava huomioon teknisen tason edistyminen mutta myös Serbian ja EU:n välisten suhteiden poliittinen konteksti; korostaa, että luvut 23 (oikeuslaitos ja perusoikeudet) ja 24 (oikeus, vapaus ja turvallisuus) olisi avattava neuvottelujen varhaisessa vaiheessa; painottaa, että EU:n säännösten 35 luku, joka käsittelee suhteita Kosovon kanssa, olisi määriteltävä selkeästi; korostaa, että neuvottelukehys tarjoaa mahdollisuuden määrittää, onko yksittäistä lukua koskeva edistyminen merkittävästi jäljessä neuvottelujen kokonaisuudesta, mikä antaa komissiolle mahdollisuuden suositella muiden neuvottelulukujen avaamisen tai päättämisen viivyttämistä;
6. panee merkille Euroopan tilintarkastustuomioistuimen hiljattain julkaiseman raportin, jonka mukaan liittymistä valmistelevasta tukivälineestä (IPA) saatu rahoitus on muiden tukimuotojen ohella auttanut Serbiaa toteuttamaan sosioekonomisia uudistuksia sekä parantamaan julkista varainhallintaansa; panee kuitenkin merkille, että oikeusalan uudistukset ovat merkittävästi jäljessä; kehottaa Serbiaa noudattamaan EU:n säännöstöä valtiontukien alalla; pitää myönteisenä EU:n taloudellisen ja muun tuen yleisesti tehokasta käyttöä, kuten Euroopan tilintarkastustuomioistuin on todennut, ja kannustaa viranomaisia luomaan hyvät hallintokäytännöt ja käsittelemään muita puutteita, jotka liittyvät hankkeiden suunnitteluun, niiden toteuttamiseen ja kestävyYTEEN; kehottaa komissiota jatkamaan Serbian tukemista IPAn puitteissa tehokkaasti ja avoimesti;
7. on huolissaan siitä, että useimmat lait hyväksytään soveltaen kiireellistä menettelyä, jolloin sidosryhmien ja suuren yleisön kuulemiseen ei jää aina riittävästi aikaa;

8. toteaa, että toukokuun 2014 tulvat ovat koetelleet väestöä raskaasti ja heikentäneet maan taloutta; esittää surunvalittelunsa uhrien omaisille; pitää myönteisenä, että EU ja yksittäiset jäsenvaltiot ryhtyivät Serbian pyynnöstä välittömästi suuriin pelastus- ja aputoimiin ja järjestivät avunantajakonferenssin heinäkuussa 2014; tähdentää, että komissio on pyytänyt Serbiaa liittymään unionin pelastuspalvelumekanismiin, ja pitää myönteisenä, että Serbia ilmoitti 16. lokakuuta 2014 olevansa halukas tekemään niin;
9. pitää myönteisenä että suhteiden normalisoinnista koskevia periaatteita käsitelleestä ensimmäisestä sopimuksesta päästiin yhteisymmärrykseen 19. huhtikuuta 2013 pidetyssä Serbian ja Kosovon ulkoministerien korkean tason vuoropuhelussa; pitää myönteisenä, että Serbia on sitoutunut normalisointiprosessiin Kosovon kanssa, ja kannustaa Serbian viranomaisia toimimaan rakentavassa roolissa tässä prosessissa sekä kehittämään hyviä naapuruussuhteita, joilla voidaan edistää sekä Serbian että Kosovon etuja; toteaa, että kokonaisuutena ottaen neuvottelutahti on hidastunut, mikä johtuu muun muassa sekä Serbian että Kosovon vaalien aikaistamisesta; pitää myönteisenä, että Kosovossa on muodostettu uusi hallitus, mikä on tärkeä vaihe jatkettaessa korkean tason vuoropuhelua, joka johti 9. helmikuuta 2015 siihen, että Mitrovican tuomioistuinlaitoksesta päästiin sopimukseen, ja pitää tältä osin myönteisenä Serbian hallituksen roolia sen kannustaessa vaaleilla valittuja serbivähemmistön edustajia osallistumaan uuteen hallituskoalitioon Pristinassa ja kantamaan oman vastuunsa; kannustaa Serbiaa ja Kosovoa jatkamaan jo tehtyjen sopimusten täytäntöönpanoa luottamuksen hengessä ja määräaikoja noudattaen ja unionia arvioimaan sitä, miten osapuolet ovat edistyneet velvollisuuksiensa täyttämässä; kannustaa Serbian ja Kosovon viranomaisia edelleen normalisoimaan suhteitaan; kehottaa kumpaakin osapuolta jatkuviin toimiin, joilla pyritään lähentämään Kosovon albaani- ja serbiyhteisöjä; korostaa neuvottelukehyksen edellyttävän, että lukuun 35 sisältyvä suhteiden normalisointi Kosovon kanssa etenee samaan tahtiin kuin neuvottelut etenevät kokonaisuutena; korostaa, että luku 35 olisi avattava neuvottelujen aikaisessa vaiheessa; katsoo, että Serbian ja Kosovon suhteiden täysi normalisoituminen helpottaisi Serbian liittymistä EU:hun;
10. kehottaa Serbian ja Kosovon viranomaisia yhteistyöhön, jotta voidaan murskata ja hajottaa rikollisverkostot, jotka valvovat, hyväksikäyttävät ja salakuljettavat laittomia maahanmuuttajia Kosovosta joihinkin unionin jäsenvaltioihin Serbian kautta;
11. kehottaa Serbiaa pyrkimään voimakkaammin mukauttamaan ulko- ja turvallisuuspolitiikkansa EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan, mukaan luettuna Venäjän-politiikka; pitää valitettavana, että Serbia ei pyydettyään asettunut kannattamaan neuvoston päätöksiä, joilla otettiin käyttöön Venäjän vastaisia pakotteita, mutta ottaa samalla huomioon näiden kahden maan välillä olevat perinteisesti vahvat taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuurilliset siteet; katsoo, että Serbialla voi olla hyvin tärkeä asema EU:n ja Venäjän välisissä suhteissa; pitää myönteisenä Serbian aktiivista osallistumista kansainvälisiin rauhanturvaoperaatioihin; panee merkille, että Serbia otti vastaan kunnianosoituksen eräitä henkilöitä, joille on määrätty EU:n viisumikielto ja että se järjestää sotaharjoituksia Venäjän kanssa;
12. pitää myönteisenä, että Serbia toimii vuonna 2015 Etyjin puheenjohtajana, ja pitää sen asettamia ensisijaisia tavoitteita myönteisinä; toteaa, että Serbia on Etyjin puheenjohtajana valmis kannattamaan kaikkia pyrkimyksiä, joilla halutaan ratkaista Etyj-alueen nykyiset konfliktit rauhanomaisesti; kannustaa Serbiaa hyödyntämään tätä puheenjohtajuutta Itä-Ukrainan tilanteen vakauttamiseen ja toimimaan välittäjänä; antaa lisäksi tunnustusta Serbian valmiudelle edistää alueellista yhteistyötä; kehottaa Serbiaa

Etyjin nykyisenä puheenjohtajana tukemaan sitä, että Etyj palautetaan jälleen kattavaksi foorumiksi, joka paneutuu turvallisuuskysymyksiin Euroopassa;

13. kannustaa Serbiaa jatkamaan yhteistyötä entisen Jugoslavian alueella tehtyjä rikoksia käsittelevän kansainvälisen rikostuomioistuimen (ICTY) kanssa, tehostamaan omia sotarikosoikeudenkäyntejään ja edelleen vahvistamaan ponnistelujaan rankaisemattomuuden lopettamiseen tähtäävän alueellisen yhteistyön alalla sekä tuomaan oikeutta sotarikosten uhreille ja heidän perheenjäsenilleen; painottaa, että todistajien suojelemista varten on hyväksyttävä pikaisesti kattava lainsäädäntö ja toimintapolitiikka, jotta uhrit ja heidän perheensä saavat oikeuden korvauksiin; toistaa tukevansa REKOM-aloitetta;
14. kehottaa Serbiaa sovinnon ja hyvien naapurisuhteiden hengessä tarkistamaan yhteistyössä naapurimaidensa ja komission kanssa lakiaan sotarikosoikeudenkäyntien järjestämisestä ja viranomaisten toimivallasta niissä;
15. kehottaa Serbiaa tiivistämään yhteistyötään naapurimaiden kanssa sekä lisäämään toimia kadonneiden henkilöiden etsimiseksi sekä jakamaan kaiken asiaan liittyvän tiedon; kehottaa Serbian viranomaisia tältä osin pikaisesti avaamaan Jugoslavian kansanarmeijan arkistot, jotta voidaan selvittää totuus menneistä traagisista tapahtumista ja saada tietoa; kehottaa lisäksi viranomaisia avaamaan mahdollisuuden tutustua avoimesti Jugoslavian entisiä tasavaltoja koskeviin arkistoihin ja entisen tiedusteluviraston (UDBA) asiakirjoihin, mukaan luettuna niiden antaminen kyseisten hallitusten käyttöön;
16. pitää myönteisenä, että kansainvälisen kadonneiden henkilöiden komission (ICMP) puitteissa on allekirjoitettu julistus valtion roolista aseellisten konfliktien ja ihmisoikeusrikkomusten seurauksena kadonneiden henkilöiden ongelman käsittelyssä; korostaa, että on tarpeen vahvistaa ponnisteluja kadonneiden löytämiseksi ja tunnistamiseksi sekä Kroatiaassa, Bosnia ja Hertsegovinassa ja Kosovossa käytyjen sotien joukkohautojen paikantamiseksi ja turvata uhrien perheiden oikeus saada tietää kadonneiden perheenjäsenten kohtalosta;
17. arvostaa Serbian hallituksen rakentavaa lähestymistapaa suhteisiin naapurimaiden kanssa, sillä se on mahdollistanut huomattavat edistysaskeleet sekä alueellisessa yhteistyössä että EU:hun lähentymisessä; kannustaa Serbiaa tekemään vielä tiiviimpää yhteistyötä naapurimaiden kanssa ja ottamaan lisäaskeleita rajatylittävän yhteistyön puolesta, jotta voidaan parantaa muun muassa raja-alueiden ja vähemmistöjen asuttamien alueiden taloudellista kehitystä; painottaa nuorisovaihdolle ja nuorten välisille kontakteille annettavan tuen merkitystä sovintoprosessin yhteydessä; pitää myönteisenä, että Serbia on yleisesti noudattanut kansainvälisiä sitoumuksiaan, ja sitä, että se on edelleen kehittänyt kahdenvälisiä suhteita naapureidensa kanssa; muistuttaa sovintoprosessin ratkaisevasta merkityksestä; kannustaa Serbiaa panemaan täysin täytäntöön kahdenväliset sopimukset naapurimaidensa kanssa ja ratkaisemaan kaikki avoimet kahdenväliset kysymykset käytännönläheisellä tavalla; pitää myönteisenä, että Serbian ja Albanian pääministerit tapasivat Belgradissa 10. marraskuuta 2014; kehottaa Serbiaa tukemaan aktiivisesti ja edistämään rakentavasti Bosnia ja Hertsegovinan etenemistä kohti unioniin yhdentymistä; suhtautuu myönteisesti myös siihen, että Serbia on edelleen osallistunut aktiivisesti alueellisiin aloitteisiin, kuten Kaakkois-Euroopan yhteistyöprosessiin (SEECP);

18. korostaa sekä Serbian parlamentin että kansalaisyhteiskunnan merkitystä liittymisneuvotteluprosessissa; pitää myönteisenä parlamentin 4. kesäkuuta 2014 tekemää päätöstä, joka koskee neuvotteluasemaa koskevien ehdotusten käsittelyä liittymisneuvottelujen aikana; pitää myönteisenä, että 26. elokuuta 2014 hyväksyttiin ohjeet, jotka koskevat kansalaisyhteiskuntaa edustavien organisaatioiden ottamista mukaan sääntelyn hyväksymistä koskevaan prosessiin, ja kehottaa antamaan kansalaisyhteiskunnalle nykyistä laajemmat mahdollisuudet osallistua yhdentymisprosessiin; kehottaa hallitusta pidättymään EU-vastaisesta retoriikasta ja järjestämään säännöllisiä keskusteluja ja julkisia kuulemisia kaikkien asiaan kuuluvien sidosryhmien kanssa, jotta voidaan varmistaa neuvottelujen täysi avoimuus ja tarjota kaikki tiedot rakentavaan keskusteluun EU:n toiminnasta ja sen jäsenyydestä sekä mahdollistaa sidosryhmien laaja osallistuminen tähän prosessiin;
19. arvostaa riippumattomien sääntelyelinten tekemää työtä ja osallistumista oikeudellisen kehityksen ja valtiollisten instituutioiden vastuunalaisuuden parantamiseen; korostaa, että valtiollisten instituutioiden on toimittava avoimesti ja vastuullisesti; tukee riippumattomien valtiollisten instituutioiden, kuten oikeusasiamiehen, yleisen edun kannalta tärkeitä tietoista vastaavan asiamiehen ja vastaavien instituutioiden työtä; kehottaa valtion viranomaisia suojelemaan näiden virastojen riippumattomuutta sekä tekemään niiden kanssa täysipainoista yhteistyötä niiden harjoittaessa toimivaltaansa; katsoo, että viranomaisten olisi tarjottava niille tarvittavat taloudelliset ja hallinnolliset resurssit, joita niiden työ edellyttää; tähdentää, että näiden elinten antamien suositusten toteutumista on seurattava asianmukaisesti ja että niiden riippumattomuutta on kunnioitettava täysimääräisesti;
20. tuomitsee sen, että hallituksen ministerit ovat perusteettomasti julkisesti torjuneet oikeusasiamiehen, ja korostaa, että oikeusasiamiehen rooli on hallinnon keskinäisen valvonnan kannalta merkittävä, ja kehottaa viranomaisia varmistamaan, että oikeusasiamiehen riippumattomuus ja koskemattomuus taataan; kehottaa viranomaisia antamaan oikeusasiamiehelle täyttä poliittista ja hallinnollista tukea tämän työssä sekä turvaamaan tämän oikeuden saada tutustua julkisiin asiakirjoihin julkisista tiedoista annetun lain mukaisesti;
21. korostaa, että Serbia on ratifioinut Kansainvälisen työjärjestön työelämän oikeuksia koskevat tärkeimmät yleissopimukset ja uudistetun Euroopan sosiaalisen peruskirjan; kiinnittää huomiota siihen, että työntekijöiden ja ammattiliittojen oikeudet ovat edelleen rajalliset huolimatta perustuslaillisista takeista, ja kehottaa Serbiaa parantamaan näitä oikeuksia jatkossa; toteaa, että selkeyden varmistaminen edellyttää ammattiliittoja ja lakko-oikeutta koskevia lisämenettelyjä; toteaa, että alakohtaisia työehtosopimuksia on vain muutama ja monen voimassaolo on päättynyt ja niiden uusimista odotetaan; on huolestunut siitä, että työmarkkinavuoropuhelu on vähäistä ja työmarkkinaosapuolten kuuleminen epäsäännöllistä; vaatii lisätoimia, joilla vahvistetaan työmarkkinavuoropuhelua ja näiden toimijoiden neuvoa-antavaa roolia lakien valmistelussa;
22. toteaa, että ihmisoikeuksien ja perusvapauksien edistämisestä, suojelemisesta ja toteutumisesta on huolehdittava Serbian yhteiskunnan kaikilla tasoilla ilman minkäänlaista syrjintää ja eurooppalaisten ja kansainvälisten normien mukaisesti; panee merkille, että 2. lokakuuta 2014 hyväksyttiin syrjinnänvastaisen strategian täytäntöönpanoa koskeva toimintasuunnitelma, jossa vaaditaan kunnioittamaan naisia, vammaisia, LGBT-henkilöitä, kaikkia kansallisia tai etnisiä vähemmistöjä sekä seksuaalivähemmistöjä ja turvaamaan heidän oikeutensa; kehottaa Serbian viranomaisia

lisätoimiin, jotta varmistetaan naisten tasa-arvoinen edustus poliittisessa ja julkisessa elämässä; toteaa kuitenkin, että sukupuolten tasa-arvoon liittyvät hallinnolliset valmiudet ovat edelleen heikot, ja kehottaa Serbian viranomaisia puuttumaan tarmokkaammin tähän ongelmaan; pitää myönteisenä, että Serbian hallitus päätti antaa luvan järjestää Pride-kulkue, joka toteutettiin Belgradissa 28. syyskuuta 2014 suuremmista välikohtauksista, ja antaa hallitukselle tunnustusta sen antamasta tuesta sekä myös poliisille tilaisuuden mahdollistamisesta;

23. antaa arvoa lasten oikeuksien kansallisen neuvoston perustamiselle, ja kannustaa tätä elintä käyttämään toimivaltaansa täysipainoisesti varmistamaan, että lasten oikeuksien painopisteet otetaan täysin huomioon toimintasuunnitelmissa, joita Serbian hallitus kehittää osana liittymisprosessia;
24. panee merkille toimenpiteet, joita on toteutettu vuosia 2013–2018 koskevan oikeuslaitoksen uudistamista koskevan strategian ja toimintasuunnitelman toteuttamiseksi; pitää myönteisenä, että tuomareiden ja syyttäjien toiminnan arvioimista koskevat säännöt on hyväksytty; painottaa oikeuslaitoksen riippumattomuuden tärkeyttä, ja tähdentää, että sen uudistaminen on saatettava päätökseen, jotta voidaan varmistaa tuomareiden ja syyttäjien täydellinen riippumattomuus ja puolueettomuus; kehottaa viranomaisia pidättymään jarruttamasta oikeusapua koskevan lakiehdotuksen hyväksymistä ja varmistamaan samalla, että kaikkein heikoimmassa asemassa olevat kansalaiset eivät jää maksuttomien oikeusapupalvelujen ulkopuolelle; korostaa, että on tärkeää ratkaista kysymys virka-aseman väärinkäytötapauksista, ja on huolissaan näiden tapausten laajamittaisesta uudelleenluokittelusta; korostaa, että oikeuslaitoksen riippumattomuuden varmistaminen edellyttää perustuslain muutoksia;
25. pitää myönteisenä, että korruption torjumiseen on poliittista tahtoa ja että lahjonnan vastaisen valtioiden ryhmän (GRECO) suositusten täytäntöönpanoa on jatkettu; pitää myönteisenä Serbian parlamentin 25. marraskuuta 2014 hyväksymää lakia ilmiantajien suojasta; pitää myönteisenä, että useita korkean tason tapauksia tutkitaan ja että koordinointia on pyritty parantamaan; korostaa, että tarvitaan merkittäviä toimia, jotta voidaan vahvistaa ja täysipainoisesti valvoa korruption torjumista koskevaa oikeudellista kehystä sekä turvata uudistukset asianmukaisten resurssien avulla; tähdentää, että käynnissä olevaa tutkintaa koskevat ja syyttömyysolettamaa rikkovat vuodot tiedotusvälineille ovat erittäin huolestuttavia ja ne olisi tutkittava, käsiteltävä ja kitkettävä lainsäädännön mukaisesti; pitää tuomittavana myös tiedotusvälineiden tai poliittisten puolueiden harjoittamaa painostusta riippumattomia korruptionvastaisia elimiä vastaan, ja katsoo tässä yhteydessä, että korruptionvastaisen viraston toimivaltaa ja resursseja olisi lisättävä; huomauttaa, että tällaiset menetelmät saattavat merkittävästi hidastaa liittymisneuvottelujen etenemistä; kehottaa ryhtymään lisätoimiin oikeusjärjestelmän riippumattomuuden ja loukkaamattomuuden sekä oikeussuojan saatavuuden turvaamiseksi;
26. panee merkille, että korruptio ja järjestäytynyt rikollisuus ovat levinneet alueella laajalti ja että ne ovat Serbian demokraattisen, yhteiskunnallisen ja taloudellisen kehityksen este; katsoo, että alueellinen strategia ja tehostettu yhteistyö kaikkien alueen maiden välillä on olennaisen tärkeää, jotta näitä ongelmia voitaisiin käsitellä entistä tehokkaammin;
27. panee huolestuneena merkille poliittisten puolueiden ja vaalikampanjoiden rahoituksen puutteellisen avoimuuden ja tästä johtuvan suuren korruptiovaaran; painottaa, että

poliittisten puolueiden rahoituksen on oltava avointa ja siinä on noudatettava korkeimpia kansainvälisiä normeja;

28. pitää myönteisenä, että yleistä tiedottamista ja tiedotusvälineitä koskeva laki, sähköisiä tiedotusvälineitä koskeva laki ja julkisen palvelun yleisradiotoimintaa koskevat lait on hyväksytty, ja kehottaa panemaan ne välittömästi täytäntöön; korostaa, että uuden tiedotusvälineepaketin täytäntöönpanon yhteydessä olisi myös turvattava vähemmistökielillä tapahtuvan julkisen palvelun yleisradiotoiminnan kestävyys sekä yleispalvelujen ja alueellisten ja paikallisten tiedotusvälineiden kestävyys ja taloudellinen vakaus; on huolissaan siitä, että ilmaisunvapauden täysipainoista toteuttamista koskevat edellytykset ovat heikentyneet Serbiassa, ja korostaa, että tiedotusvälineiden omistuksen suhteen on noudatettava täydellistä avoimuutta; on huolissaan siitä, että toimittajia painostetaan ja uhkaillaan tavalla, joka johtaa itsesensuurin lisääntymiseen, ja kehottaa Serbian viranomaisia ryhtymään toimiin, jotta tähän syyllistyneet saadaan tuotua oikeuden eteen; panee huolestuneena merkille, että poliittinen painostus heikentää tiedotusvälineiden riippumattomuutta; muistuttaa, että lehdistönvapaus on yksi unionin keskeisimmistä arvoista; kehottaa Serbian viranomaisia luomaan tiedotusvälineystävällisen ympäristön, joka tukee ilmaisunvapautta ja lehdistönvapautta;
29. kehottaa Serbian hallitusta panemaan kunnian palauttamista koskevan lain täytäntöön täysipainoisesti ja syrjimättömästi; kehottaa Serbian hallitusta myös tekemään lisää tarkastuksia omaisuuden palauttamista koskevaan lakiin, jotta kaikki korvausmenettelyihin liittyvät esteet ja oikeudelliset esteet voitaisiin poistaa;
30. pitää myönteisenä, että kansallisten vähemmistöjen neuvostojen vaalit pidettiin 26. lokakuuta 2014; painottaa kansallisten vähemmistöjen neuvostojen merkitystä tehtävässään kansallisten vähemmistöjen oikeuksien toteuttamisessa, ja kehottaa Serbiaa varmistamaan, että saavutettujen oikeuksien ja valtuuksien taso säilytetään, kun ne saatetaan oikeudellisesti vastaamaan Serbian perustuslakituomioistuimen päätöstä, sekä varmistamaan niiden riittävän ja turvattu rahoituksen; kehottaa Serbiaa varmistamaan, että vähemmistöjen suojelemista koskeva lainsäädäntö pannaan johdonmukaisesti täytäntöön koko maassa esimerkiksi koulutuksen, kielten käytön ja vähemmistökielillä saatavilla olevien tiedotusvälineiden ja uskonnollisten toimitusten alalla sekä suhteessa kansallisten vähemmistöjen riittävään edustukseen julkishallinnossa, paikallisissa ja alueellisissa elimissä sekä kansallisessa parlamentissa; pitää kannustettavana Serbian sitoutumista laatimaan neuvotteluluvun 23 puitteissa kansallisten vähemmistöjen asemaa koskeva erityinen toimintasuunnitelma; kannustaa Serbian viranomaisia toteuttamaan lisätoimenpiteitä romanien tilanteen kohentamiseksi erityisesti koulutuksen, asuntojen ja työllisyyden alalla; kehottaa hallitusta lisäämään romaniväestön tietoisuutta kansalaisoikeuksista sekä takaamaan romaneille yhtäläiset turvallisuusolot; korostaa, että on tärkeää kannustaa romanien osallistumista julkiseen päätöksentekoon; kehottaa Serbian viranomaisia parantamaan romanien integrointipolitiikkojen ja -toimien suunnittelua, koordinointia ja valvontaa kansallisella ja paikallisella tasolla;
31. korostaa, että on tärkeää palauttaa vähemmistöjen kirkoilta ja uskonnollisilta yhteisöiltä kommunistihallinnon aikana takavarikoitu omaisuus; korostaa valtion asemaa, kun maassa kehitetään historiallisia kirkkoja koskevaa puolueetonta politiikkaa, joka koskee myös vähemmistöille kuuluvia kirkkoja; painottaa, että uskonnonvapautta ei voida taata, mikäli omaisuutta ei palauteta;

32. toteaa, että Vojvodinan kulttuurinen moninaisuus vahvistaa osaltaan myös Serbian identiteettiä ja että sen vähemmistöjen suojeleminen ja tukeminen sekä vuosisatojen ajan keskenään hyvin toimeen tulleiden kansallisuuksien moninaisuuden vaaliminen on tämän vuoksi tärkeä tehtävä; vaatii monikielisyyden ja kulttuurisen monimuotoisuuden säilyttämistä; korostaa lisäksi, että Vojvodinan autonomiaa ei tulisi heikentää, ja muistuttaa hallitusta tarpeesta antaa Vojvodinan autonomisen alueen valtuuksia ja rahoitusta koskeva laki viipymättä;
33. ottaa huomioon eurooppalaisen alueellisen yhteistyön yhtymien (EAYY) merkityksen unionin jäsenvaltioiden ja niiden naapurien välisen rajatylittävän yhteistyön kehittämiseksi entisestään, ja kehottaa Serbian hallitusta tässä yhteydessä luomaan tarvittavan oikeudellisen perustan, joka mahdollistaisi Serbian osallistumisen näihin yhtymiin;
34. pitää myönteisenä, että on laadittu uusi julkishallinnon uudistamisen strategia, luotu erillinen julkishallinnon ja paikallisen itsehallinnon ministeriö ja vahvistettu keskittymistä politiikan suunnitteluun ja koordinointiin perustamalla yhteiskuntapolitiikan sihteeristö, ja pitää näitä toimia myönteisinä askeleina kohti julkishallinnon tehostamista; on huolissaan julkishallinnon työntekijöiden rekrytoinnin puutteellisesta avoimuudesta ja paikallistason hallinnollisista ja johtamiseen liittyvistä valmiuksista; kehottaa viranomaisia varmistamaan avoimen ja ansioihin pohjautuvan virkamiesten ja julkisen vallan käyttäjien nimitys- ja ylennysprosessin;
35. kannustaa Serbian viranomaisia toteuttamaan talouden rakenneuudistukset, jotta tuetaan kasvua sekä parannetaan liiketoiminta- ja investointiympäristöä kaikkialla Serbiassa, ja varmistetaan tasapainoinen sosiaalinen ja taloudellinen kehitys kaikilla alueilla, torjutaan korkeaa työttömyyttä ja köyhyyttä, vakautetaan julkista taloutta ja torjutaan korruptiota, joka muodostaa edelleen keskeisen uhan liiketoimintaympäristölle; panee huolestuneena merkille korkeat nuorisotyöttömyysluvut ja kehottaa hallitusta puuttumaan tähän ongelmaan tarjoamalla nuorille sopivia mahdollisuuksia ja työmarkkinoiden tarpeita vastaavaa koulutusta; korostaa tarvetta turvata kaikkien ulottuvilla oleva koulutusjärjestelmä, joka tarjoaa nuorille työ- ja koulutusmahdollisuuksia ja pääsyn eurooppalaisiin opinto-ohjelmiin kuten Erasmus-ohjelmaan; pitää myönteisenä työlaainsäädännön, konkurssilainsäädännön, yksityistämislainsäädännön sekä suunnittelu- ja rakennuslainsäädännön hyväksymistä, sillä ne muodostavat oikeudellisen kehyksen sekä rakenneuudistuksille että yritysilmapiirin parantamiselle;
36. kehottaa parantamaan liiketoimintaympäristöä siten, että toteutetaan alan kaavailut rakenneuudistukset, vahvistetaan oikeusjärjestelmää ja varmistetaan lakien yhdenmukainen täytäntöönpano; vaatii, että liiketoiminnan hallinnolliset esteet on poistettava pikaisesti erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten osalta, ja korostaa, että julkisia yhtiöitä koskevat tarvittavat uudelleenjärjestelyt on tärkeää suorittaa siten, että samalla kunnioitetaan työntekijöiden oikeuksia ja julkisen sektorin työpaikkojen merkitystä Serbian kansalaisille ja heidän hyvinvoinnilleen sekä heidän luottamustaan keskeisiin julkisiin palveluihin;
37. panee merkille rikoslain muuttamiseksi parhaillaan tehtävän työn; toteaa kuitenkin, että hyväksytyjen muutosten jälkeen yksityisen sektorin oikeudellinen epävarmuus säilyy edelleen; on edelleen huolissaan uuden 234 artiklan (vastuullisen aseman väärinkäyttö) säännöksistä, jotka mahdollistavat yhä mielivaltaisen tulkinnan; toteaa, että useimmat vanhat virka-aseman väärinkäyttöä koskevat tapaukset on ilmeisesti luokiteltu ilman

asianmukaista käsittelyä uudelleen nimikkeen ”vastuullisen aseman väärinkäyttö” alle, ja vaatii siksi käsittelemään uudelleen luokitellut tapaukset riippumattomasti ja perusteellisesti siten, että pitkään vireillä olleista perusteettomista syytteistä voidaan luopua välittömästi;

38. antaa Serbialle tunnustusta siitä, että se järjesti Kiinan ja Keski- ja Itä-Euroopan välisen huippukokouksen Belgradissa; suhtautuu yhteistyön lujittamista koskeviin suunnitelmiin myönteisesti, ja toivoo, että se noudattaa eurooppalaisia normeja; panee merkille energiaa ja infrastruktuuria koskevat alustavat sopimukset, joista sovittiin huippukokouksen aikana, ja muistuttaa Serbiaa ja muita alueen maita siitä, että näissä hankkeissa olisi otettava huomioon EU:n politiikan pitkäaikaiset tavoitteet;
39. toteaa, että valmistelut energia-alalla ovat edenneet kohtalaisesti; korostaa, että Serbian on energia-alalla pyrittävä paremmin mukautumaan unionin säännöstöön erityisesti energiatehokkuutta ja uusiutuvaa energiaa koskevien tavoitteiden saavuttamisen osalta ja estämällä valtion tuki ruskohiilialalle sekä huolehdittava kaasualan toimintojen eriyttämisestä ja valtion kaasuyhtiön uudelleenjärjestelyistä ensisijaisena tavoitteena; kehottaa komissiota tukemaan Serbian hallitusta sen pyrkimyksissä vähentää maan riippuvuutta energian tuonnista monipuolistamalla energialähteitä; kannustaa Serbiaa aloittamaan ehdotetun energiastrategiansa tarkistamisen; kehottaa hallitusta tehostamaan ponnistelujaan uusiutuvan energian alalla erityisesti uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin osalta, koska tämä on välttämätön askel kohti energiavarmuuden saavuttamista ja uusiutuvia energialähteitä koskevien Eurooppa 2020 -tavoitteiden saavuttamista;
40. pitää valitettavana, että ympäristönsuojelun ja ilmastonmuutoksen aloilla on edistytty liian vähän, ja kehottaa Serbian viranomaisia laatimaan pikaisesti kattavan ja maan laajuisen ilmastopolitiikan ja -strategian EU:n tavoitteita vastaavasti;
41. on huolestunut siitä, että korkeakoulut, viranomaiset ja julkisen vallan käyttäjät eivät ole puuttuneet yliopistoissa ilmenneisiin plagiointisyttöksiin;
42. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä Serbian hallitukselle ja parlamentille.